

Schoolondersteuningsprofiel

KBS Sint Radboud, Irnsum (03VL)

September 2023

Inhoud

Schoolondersteuningsprofiel	1
KBS Sint Radboud, Irnsum	1
September 2023	1
Inleiding	4
Het wettelijk kader	4
Functie van het SOP	4
Opbouw van dit document.....	4
Contactgegevens:	5
Visie van de BMS op PO:	6
Visie van school op PO:	6
Omgeving en populatie:	6
Basisondersteuning	7
Het beleid voor de basisondersteuning is op orde	8
De ondersteuningsstructuur	9
Er wordt gewerkt volgens de zeven principes van Handelingsgericht Werken	9
Hoorrecht van leerlingen.....	10
Doorgaande lijn (voorschool – PO – VO)	11
Inzet ondersteuningsmiddelen.....	12
Monitoring effect aangeboden basis- en extra ondersteuning	13
Het ondersteuningsaanbod.....	14
Ondersteuning ter bevordering van de ontwikkeling van alle leerlingen	14
Ondersteuning ter bevordering van de lees- en spellingsontwikkeling.....	15

Ondersteuning ter bevordering van de (hoog)begaafde cognitieve en metacognitieve ontwikkeling	18
Ondersteuning ter bevordering van de moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling.....	20
Ondersteuning ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en “leren leren”	22
Ondersteuning ter bevordering van de fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid	24
Extra ondersteuning	26
Het ontwikkelingsperspectiefplan.....	26
Omstandigheden die extra ondersteuning mogelijk maken/ grenzen aan zorg.....	27
Evaluatie en beleid	28
Wij zijn tevreden over de volgende punten:	28
Dit zijn onze verbeterpunten:	28
Dit zijn onze ambities:	28
Zo borgen wij deze ontwikkeling:.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Vaststelling en ondertekening.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

In dit schoolondersteuningsprofiel, afgekort SOP, beschrijven wij hoe de school de ondersteuning aan leerlingen heeft georganiseerd.

Het wettelijk kader

Wettelijk is iedere school verplicht een schoolondersteuningsprofiel te hebben waarin de school vastlegt wat de taken, werkwijze en verantwoordelijkheden zijn ten aanzien van het Passend Onderwijs. Het beschrijft hoe de school invulling geeft aan de basisondersteuning en welke extra ondersteuning beschikbaar is. De basisondersteuning is de ondersteuning waar alle leerlingen toegang toe hebben en hiervoor zijn de eisen vastgelegd door het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Friesland. Alle primair onderwijs scholen binnen Friesland hebben zich aan deze standaard te houden. De extra ondersteuning is school-specifiek; het betreft bepaalde zorg die niet op iedere school te vinden is vanuit een bepaalde expertise. Dit aanbod wordt vastgelegd in het SOP. Dit wordt minimaal eens per vier jaar aan de MR voorgelegd en dient met instemming te worden vastgesteld. Het vastgestelde SOP wordt daarna aan het bestuur aangeboden.

Functie van het SOP

Het schoolondersteuningsprofiel ondersteunt in eerste plaats de vraag of een school kan voldoen aan de extra onderwijsbehoefte van een leerling. Het geeft duidelijkheid over wat een school kan bieden aan ondersteuning. Het SOP is daarmee een middel om in teamverband het ondersteuningsniveau actueel en goed gedragen in kaart te brengen en daarnaast heeft het een functie in de communicatie met ouders en verzorgers. Daarnaast ondersteunt of stuurt het ondersteuningsprofiel het professionaliseringsbeleid van de school. Het beschrijft namelijk ook waar de school zich in haar ontwikkelproces bevindt en wat de (gewenste) ontwikkelpunten zijn. Het geeft ook de ambities van de school weer als het gaat om extra ondersteuningsmogelijkheden.

Opbouw van dit document

In het eerste deel van dit document worden algemene gegevens van de school gedeeld. Vervolgens wordt een uiteenzetting gegeven van de basisondersteuning en de kwaliteit daarvan op de school. Daarna gaan we in op de extra ondersteuningsmogelijkheden van onze school. We sluiten af met een evaluatie van de ondersteuning die wij actueel bieden en de punten die we verder willen ontwikkelen.

Contactgegevens:

Naam	KBS Sint Radboud
Brin	03VL
Adres	Dekamastrjitte 2B
Postcode	9011WE
Plaats	Irnsum
Gemeente	Leeuwarden
Telefoon	0566-601242
Website	https://www.radboudjirnsum.nl/
Email	directie@radboudjirnsum.nl
Directeur	Anneke Bosma
Schoolbestuur	Bisschop Möller Stichting
Website	https://www.bms-onderwijs.nl/
Samenwerkingsverband	Passend Onderwijs Friesland
Website	https://www.swvfriesland.nl/

Visie van de BMS op PO:

Met een divers aanbod van kleurrijk en innovatief katholiek en algemeen bijzonder basisonderwijs voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar, helpen we kinderen zichzelf te ontdekken en te ontwikkelen tot evenwichtige en gelukkige kinderen die volop in het leven staan. Dat doen we door het verzorgen van betekenisvol onderwijs dat optimaal aansluit bij de mogelijkheden van ieder kind en waarbinnen kinderen de tijd en ruimte krijgen om te groeien en te leren (en leven) van en met elkaar.

Visie van school op PO:

We geven *kwitatatief goed onderwijs*, waar mogelijk afgestemd op persoonlijke onderwijsbehoeften. Leerkrachten zijn bekwaam in het geven van goede, doelgerichte instructies en kunnen leerlingen uitdagen en activeren. Een *sterk pedagogisch klimaat* met de rust, structuur en warmte van een vaste basisgroep en een vaste leerkracht biedt veiligheid. Leren vindt plaats binnen en buiten de school en in samenhang met de gemeenschap van het dorp. Door middel van groepsdoorbroken activiteiten bieden we *ruimte voor brede ontwikkeling* op verschillende gebieden. Zo brengen we kinderen in aanraking met elkaar en kunnen ze ontdekken welke talenten ze hebben. Een doorgaande ICT-leerlijn bereidt ze goed voor op de toekomst.

Omgeving en populatie:

KBS Sint Radboud is een kleine dorpsschool met ongeveer 105 leerlingen. Uit de NRO-rapportage van 2022 blijkt dat 2% van de leerlingen bijdraagt aan het schoolgewicht in het schooljaar 2022/2023. De populatie van de school is de afgelopen drie jaren flink toegenomen. Waar we een aantal jaar geleden groepen van 5/6 kinderen hadden, neemt de gemiddelde groepsgrootte inmiddels toe richting de vijftien leerlingen per groep.

Basisondersteuning

Wat valt onder basisondersteuning is vastgelegd in het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Friesland en is verder uitgewerkt in een handboek. Het handboek is hier terug te vinden: <https://www.swvfriesland.nl/wp-content/uploads/2022/12/Handboek-Basisondersteuning-SWV-Friesland.pdf>

Hierin worden vier aspecten uit één gezet die binnen de basisondersteuning op iedere school aanwezig moeten zijn, namelijk:

- Een voldoende score op basiskwaliteit volgens het onderzoekskader van de onderwijsinspectie
- Het beleid voor de basisondersteuning is op orde
- De ondersteuningsstructuur
- De beschikbare ondersteuning

Deze aspecten vormen de opzet van dit deel van het schoolondersteuningsprofiel.

De invulling van dit document kan op verschillende manieren:

- Aanvinken wat voor jouw IKC/school van toepassing is
- Schriftelijke toelichting op de punten van de desbetreffende kolom
- Combinatie van bovenstaande punten

Het beleid voor de basisondersteuning is op orde

Om voor de teamleden en de ouders duidelijk te maken aan welke ontwikkelingen de school werkt en hoe ze deze borgt en om aan te geven waar de school naar toe zou willen zijn de volgende verplichte beleidsdocumenten aanwezig op de school:

	Landelijk vastgesteld protocol	Schooleigen protocol	Protocol is nog in ontwikkeling	Stichtingsprotocol
Leesproblemen en dyslexie	X			
Ernstige reken en wiskunde problemen	X			
Medisch handelen				X
Sociale veiligheid		X		
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	X			
Hoogbegaafdheid		X		

Toelichting

De ondersteuningsstructuur

Een goede zorg-ondersteuningsstructuur op school draagt ertoe bij dat ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig gesignaleerd worden en dat er vanuit die signalering zo snel mogelijk passende ondersteuning wordt geboden. Dat vraagt om een handelingsgerichte basishouding in/ van het team en om pedagogisch partnerschap met ouders en belangrijke ketenpartners als de jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg en het speciaal (basis)onderwijs. Hierover zijn een aantal afspraken die gelden voor alle scholen binnen het Samenwerkingsverband Friesland en die zijn hieronder uitgewerkt.

Er wordt gewerkt volgens de zeven principes van Handelingsgericht Werken

Deze zeven principes zijn:

- De werkwijze is doelgericht
- Afstemming en wisselwerking tussen kind en omgeving
- Onderwijsbehoeften van alle kinderen in beeld
- De leerkracht staat centraal
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang
- Schoolteams, leerlingen, ouders en ondersteuners werken constructief samen
- De werkwijze is systematisch en transparant

Hierbij horen de onderstaande afspraken waarbij wij als school een reflectie geven in welke mate wij vinden hierin te voldoen:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Onze school werkt volgens de principes van HGW.	X		
Het schoolteam heeft kennis van HGW en past dit toe in het handelen. De school faciliteert teamleden hun handelingsgerichte vaardigheden te ontwikkelen.	X		
Overleggen met specialisten in en buiten de school en ouders zijn ook naar deze principes voorbereid, uitgevoerd en geëvalueerd.	X		
Teamleden reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun handelen op de behoeften van de leerling. Directie en CPO maken dit onderdeel van hun gesprekken met het personeel.	X		
Alle bij het onderwijs betrokken professionals werken samen met ouders/verzorgers/voogd. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak. Ouders zijn in principe altijd aanwezig bij voor ouders belangrijke besprekingen over hun kind.	X		

Toelichting

De cyclus van het Handelingsgericht Werken is bij ons op veel vlakken terug te zien:

- In het dagelijks handelen van de leerkracht: tijdens iedere les wordt de korte cyclus doorlopen, waarbij de leerkracht steeds reflecteert op het onderwijsproces en het onderwijs bijstelt waar nodig.
- In de periode-planning (10 weken) per jaargroep: de leerkracht maakt een planning op basis van de doelen die behaald moeten worden. Na iedere vier weken wordt er gekeken of herhaling dan wel verrijking nodig is en na 10 weken wordt het periodeplan geëvalueerd en bijgesteld voor de nieuwe periode.
- In de methode-onafhankelijke cyclus: met Leerling in Beeld houden we de ontwikkeling van onze leerlingen systematisch bij en evalueren we het geboden onderwijs.

Ouders, kinderen en betrokken professionals zijn allemaal onderdeel van het Handelingsgericht Werken. Zij vormen een belangrijke samenwerkingspartner voor de leerkrachten en in overleg met de CPO wordt de cyclus op elk niveau structureel doorlopen en besproken. Voor een verheldering van de HGW-cyclus op ieder niveau verwijs ik graag naar

Hoorrecht van leerlingen

De BMS gunt alle leerlingen van de BMS dat ze gehoord worden.

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Alle bij het onderwijs betrokken professionals werken samen met leerlingen. We betrekken hen waar mogelijk bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.		X	

Toelichting

Steeds meer proberen we onze leerlingen onderdeel te maken van en verantwoordelijkheid te laten dragen voor hun eigen onderwijsproces. Dit doen we door ze uit te nodigen bij onze ouder-kind-leerkracht gesprekken, inspraak te laten hebben in het reilen en zeilen van de school en leerdoelen samen te formuleren en inzichtelijk te maken op de weektaak.

Doorgaande lijn (voorschool – PO – VO)

Het is belangrijk dat alle kinderen een zo weinig mogelijk verstoorde ontwikkeling kunnen volgen. Dit is zowel van belang bij de overstap van de voorschool naar de basisschool als bij de uitstroom naar het voortgezet onderwijs. En ook geldt dit uitgangspunt bij iedere overgang van groep of klas. Hiertoe zijn de onderstaande afspraken vastgesteld.

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Onze school draagt zorg voor het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van een leerling.	X		
Binnen 6 weken, met maximale uitloop tot 10 weken, na aanmelding arrangeert de school, in samenspraak met ouders, een passend aanbod voor de leerling.	X		
Elke leerkracht draagt zorg voor een goede overdracht naar de leerkracht van het volgende leerjaar.	X		
Onze school draagt zorg voor het in kaart brengen van de onderwijsbehoeften van de leerling voor de overdracht bij doorstroom naar een andere school. Ouders en leerlingen worden betrokken bij de beschrijving van de onderwijsbehoeften en de overstap. De mening van de leerling en ouders doet er toe.	X		
Onze school werkt nauw samen met andere scholen in de wijk of gemeente. Mogelijkheden tot overplaatsing van leerlingen naar een reguliere basisschool, of een dagdeel/-en onderwijs volgen op een andere school, indien het aanbod op de school in de buurt passender is, wordt onderzocht. Ook hierbij worden ouders en leerling nauw betrokken.		X	
Onze school benut expertise uit het voorschool – PO - VO. Dit kan onder anders zijn om te sparren of voor observatie wanneer nodig.		X	

Toelichting

Met ons onderwijs zijn wij in staat om kinderen heel lang een passend aanbod te bieden op de eigen school. Dit vraagt veel inzet, samenwerking en communicatie van ouders, kinderen en leerkrachten, maar heeft als resultaat dat we kinderen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving naar school kunnen laten gaan. We hebben goede contacten met de peuterspeelzaal en de andere basisschool in het dorp en kunnen bij eventuele zorgen altijd overleggen om tot een passende oplossing te komen. Mocht het aanbod van onze school niet geschikt zijn voor een leerling dan proberen wij het alternatief altijd zo dicht bij mogelijk te zoeken. Bij de overgang van PO naar VO is er voor iedere leerling een warme overdracht tussen de leerkracht van groep 8 en de nieuwe mentor op het VO.

Inzet ondersteuningsmiddelen

Iedere school krijgt via het bevoegd gezag financiële middelen om het passend onderwijs op school conform schoolvisie en schoolprofiel vorm te geven. Jaarlijks wordt dit budget in de schoolbegroting opgenomen en is daarmee onderdeel van bespreking van de directie met de MR over de schoolbegroting. Daarnaast kan de school ook van derden (bijv. gemeentelijke subsidie of zorginstantie) ondersteuning of middelen ontvangen.

Toelichting

Voor iedere leerling zijn er voldoende financiële middelen om passend onderwijs te realiseren. De expertise die we niet binnen de school hebben kunnen we hiermee invliegen en ook de benodigde materialen worden hiermee aangeschaft. Dit kan betrekking hebben op veel facetten: meubilair, leermiddelen voor extra begeleiding/extra uitdaging, motorische ondersteuning, zorg buiten de deur, ambulante begeleiding op school, enz. De middelen worden ingezet waar nodig en dit gebeurt altijd in overleg met de betreffende leerkracht, de CPO, directeur en ouders.

Integraal arrangeren

Wanneer een combinatie van onderwijs en zorg nodig is, wordt er integraal gearrangeerd. Dit betekent dat een sociaal team benaderd wordt om mee te denken in casuïstiek op basis van consultatie en advies. Het kan ook zijn dat een kind al in beeld is bij het wijk- en gebiedsteam. Het wijk- en gebiedsteam betreft dan de school/ IKC bij het proces. Gezamenlijk wordt er een plan gemaakt en uitgevoerd.

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Onze school werkt samen met zorginstanties als het wijk en gebiedsteam om waar nodig integraal te arrangeren. Het belang van het kind zetten we hierbij centraal.	X		

Toelichting

Er is veel contact tussen de CPO, GGD en het dorpen team in Grou. Minstens drie maal per schooljaar is er een overleg tussen deze partijen, waar ook iemand van het Opvoedpunt bij aansluit. We houden gezamenlijk zicht op de kinderen, ook als er geen zorgen zijn. Mochten er, los van de structurele overlegmomenten, zorgen zijn over leerlingen dan zijn er ook incidenteel overlegmomenten.

Monitoring effect aangeboden basis- en extra ondersteuning

Uiteraard is het van belang dat wij kritisch zijn op ons eigen handelen en cyclisch monitoren en evalueren wat het effect is van de aangeboden basis- en extra ondersteuning. Bij ons op school gebeurt dit op de volgende manier:

Toelichting

- Groepsbezoeken bij elkaar en door de directeur en de CPO met als doel steeds kritisch naar ons eigen onderwijs te blijven kijken en het iedere dag weer een stukje beter te kunnen doen.
- Analyseren van de periodeplannen en de methode-onafhankelijke toetsen (Leerling in Beeld) met als doel te meten of het geboden onderwijs het gewenste effect heeft gehad en passend is bij onze populatie.
- Structureel in gesprek gaan en blijven met kinderen, ouders en collega's over het welbevinden van de kinderen en het effect van de geboden basis- of extra ondersteuning. Mocht er sprake zijn van een handelingsplan of OPP dan wordt dit ook meegenomen in deze gesprekken, waardoor we zicht houden op de ontwikkeling van alle leerlingen.
- Na iedere periode is er een leerling- of groepsbespreking tussen de leerkracht en CPO en bespreken we of het onderwijsaanbod passend is voor de groep en voor individuele leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Het ondersteuningsaanbod

Ondersteuning ter bevordering van de ontwikkeling van alle leerlingen

Voor de ondersteuning van alle leerlingen gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Na mondelinge of schriftelijke aanmelding door ouders/verzorgers brengt de school binnen 6 weken de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart en arrangeert de school passend aanbod. Bij uitzondering, en mét onderbouwing, is uitloop tot maximaal 10 weken na aanmelding mogelijk inclusief vakanties.	X		
Leerkrachten bieden structureel didactische differentiatie (instructie, feedback, oefening) vanaf groep 1 op minstens 3 niveaus.	X		
De school beschikt over lesmateriaal dat aansluit bij de differentiatie in de lesstof.	X		
De lessen zijn effectief, aansprekend, doelmatig en interactief.	X		
In elke bouw is een bewuste aanpak t.a.v. de differentiatie in dagrooster, lesdoel, taak en instructie.	X		
De school volgt, analyseert en evalueert systematisch, minstens 2x per jaar, de leerling ontwikkeling van de leerlingen met een leerlingvolgsysteem. De informatie wordt gebruikt bij de invulling en bijstelling van het aanbod. Op maat-toetsen, passend bij de leerling, wordt ingezet en hiaten gesignaleerd.	X		
Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school, in samenspraak met ouders en de leerling een Ontwikkelperspectiefplan (OPP) op van de leerling. Het OPP wordt minstens tweemaal per jaar met de ouders en de leerlingen geëvalueerd en bijgesteld.		X	
Onze school schakelt externe specialisten in; indien nodig en onderwijs gerelateerd.	X		
Onze school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte voor begeleiding van individuele of kleine groepen leerlingen.		X	

Toelichting

Wij geven kwalitatief goed onderwijs, waar mogelijk afgestemd op persoonlijke onderwijsbehoeften. Leerkrachten zijn bekwaam in het geven van goede, doelgerichte instructies en kunnen leerlingen uitdagen en activeren. De leerkracht staat centraal en er ligt een duidelijke focus op de basiskwaliteit van ons onderwijs. We laten leerlingen eerder los als zij dit kunnen en bieden leerlingen extra begeleiding waar nodig. Door het geven van een kwalitatief goede basisinstructie en een sterk pedagogisch klimaat zijn wij in staat onze leerlingen 'binnen de boot' te houden. Met de methode-onafhankelijke toetsen van Leerling in Beeld brengen we de effectiviteit van het door ons geboden onderwijs in kaart en stellen we het, waar nodig, bij.

Ondanks het feit dat we onze leerlingen heel lang passend onderwijs kunnen bieden, zijn er soms leerlingen waarbij dit niet lukt. In dit geval worden er, in overleg met ouders, externe specialisten ingeschakeld voor onderzoek, begeleiding of behandeling.

Ondersteuning ter bevordering van de lees- en spellingsontwikkeling

Om alle leerlingen te ondersteunen bij hun lees- en spellingsontwikkeling gelden de volgende afspraken en de beoordeling van de invulling:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise			
Leerkrachten zijn in staat om lees- en spellingsproblemen, welke kenmerkend kunnen zijn voor dyslexie, te signaleren. Onze school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren.	X		
Onze school kan eventueel in samenwerking met het bestuur een beroep doen op een taal/lees- of dyslexiespecialist (bv. CPO met deze specialisatie, remedial teacher of een externe specialist), die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen, spelling en dyslexie.	X		
Onze school is in staat ouders te verwijzen naar de juiste partijen voor een diagnose en behandeling (ondersteuningsniveau 4).	X		
Beschikbaar aanbod			
Onze school is in staat om leerlingen te ondersteunen met de ondersteuningsniveau 1 (goed lees- en spellingsonderwijs in de klas), niveau 2 (extra begeleiding in de klas) en ondersteuningsniveau 3 (specifieke leerlinggerichte interventie) volgens de protocollen leesproblemen en dyslexie.	X		
Onze school is in staat om een leerlingdossier op te bouwen dat bruikbaar is als onderbouwing voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie(ED).	X		

Toelichting

Een groot deel van onze onderwijstijd wordt besteed aan lezen en spelling. We spreken als leerkrachten dezelfde taal met betrekking tot het toepassen van afspraken en regels. Leerkrachten zijn zich bewust van de signalen van moeilijkheden op het gebied van lezen en spelling en stellen, in overleg met de CPO, een individueel handelingsplan op voor de leerlingen waarbij hier sprake van is. Deze handelingsplannen kunnen eventueel in een later stadium gebruikt worden als onderbouwing voor de diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie.

Onze CPO is afgestudeerd als orthopedagoog met een specialisatie in dyslexiezorg en kind- en jeugd GGZ. Deze kennis draagt bij aan de hulp die wij op school, los van externe instanties, al kunnen bieden. Daarnaast hebben wij een logopedist die vanuit Logopedie Mid-Fryslân een dag op onze school werkt.

N.B. de volgende aspecten / onderwerpen vallen niet onder de basisondersteuning vanuit de school:

- Ernstige dyslexie (ED), de ondersteuning hiervoor wordt na diagnose ingezet door een specialistische zorgaanbieder en bekostigd door de gemeente
- Specialistisch dyslexiebehandeling door een particuliere organisatie voor leerlingen zonder de diagnose ED
- Logopedische ondersteuning ter bevordering van de taalontwikkeling valt onder het basisaanbod van de zorgverzekeraar

Ondersteuning ter bevordering van de rekenontwikkeling

Om alle leerlingen te ondersteunen bij hun rekenontwikkeling gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise			
Leerkrachten zijn in staat om (ernstige) rekenwiskunde-problemen, welke kenmerkend kunnen zijn voor dyscalculie, te signaleren. Onze school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren.		X	
Onze school kan eventueel in samenwerking met het bestuur een beroep doen op een rekenspecialist (bv. CPO met deze specialisatie, remedial teacher of een externe specialist), die leerkrachten kan adviseren over ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie.		X	
Onze school is in staat ouders te verwijzen naar de juiste partijen voor een diagnose (ERWD-indicatie tot en met groep 5 of dyscalculieverklaring vanaf groep 6) en behandeling (ondersteuning fase rood).		X	
Beschikbaar aanbod			
Onze school is in staat eventueel in samenwerking met het bestuur om leerlingen te ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen, wiskunde en dyscalculie passende ondersteuning en begeleiding te bieden in fase groen (goed gedifferentieerd rekenonderwijs in de klas), fase geel (begeleiding van leerlingen met geringe rekenwiskunde problematiek op specifieke deelgebieden) en fase oranje (begeleiding ernstige rekenwiskunde problematiek volgens het Protocol Ernstige Reken-Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD)). Onze school beschikt over dit protocol en teamleden kennen de inhoud en passen het protocol toe in het werkveld.			X

Toelichting
Wij bieden kwalitatief goed rekenonderwijs en zijn in staat de handelingsmodellen toe te passen in onze instructies. We zijn bekwaam in het signaleren van rekenwiskunde-problemen en kunnen hier naar handelen in de klas. We hebben binnen de school of stichting geen specialist waar we een beroep op kunnen doen, maar we kunnen wel gebruik maken van externe partijen. Er is verbetering wenselijk in het voorzien in de ondersteuningsbehoefte van leerlingen met rekenwiskunde-problemen. Onze CPO sluit aan bij het netwerk van rekencoördinatoren van de stichting om hier meer kennis van te krijgen, maar een specialist binnen de stichting is wenselijk.

N.B. het volgende aspect valt niet onder de basisondersteuning vanuit de school:

- Het ondersteunen van leerlingen in fase rood van het protocol ERWD valt niet onder de basisondersteuning. Voor het ondersteunen van leerlingen in deze fase geldt dat een specialistisch (extern) behandelaar in overleg met de school komt tot een handelingsplan (als onderdeel van een OPP).

Ondersteuning ter bevordering van de (hoog)begaafde cognitieve en metacognitieve ontwikkeling

Om alle leerlingen met kenmerken van een (hoog)begaafde cognitie in hun ontwikkelen te ondersteunen gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise – binnen ons team is er kennis van:			
Perspectieven op (hoog)begaafdheid en begaafde leerlingen	X		
Vroegtijdig signaleren: Herkennen en erkennen van (mogelijk) (hoog)begaafde leerlingen	X		
Onderwijsbehoeften van leerlingen met een (mogelijke) ontwikkelingsvoorsprong en kenmerken van hoogbegaafdheid	X		
Divergent differentiëren: inspelen op verschillen in leertempo, leervoorkeuren, leerpotentieel en interesses van leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid. Een combinatie van divergente vormen van differentiatie, waarbij leerlingen afwisselend samenwerken in homogene en heterogene groepen, kan zorgen voor optimale leermogelijkheden voor alle leerlingen	X		
Bevorderen van leerhouding/metavaardigheden/executieve vaardigheden van (hoog) begaafde leerlingen	X		
De routekaart HB van het samenwerkingsverband	X		
Onze school is in staat om:			
In kaart te brengen welke leerstof een leerling al beheerst en welke doelen en vaardigheden nog niet	X		
Divergent te differentiëren (rekening te houden met verschillen in leertempo, leervoorkeuren, leerpotentieel en interesses)	X		
Te verrijken: uit te dagen door complexe opdrachten, die beroep doen op het hogere-orde-denken. Verrijking wordt onderverdeeld in het verdiepen van de kernvakken en verbreden (uitbreiden) van de lesstof	X		

Te compacten van één of meerdere kernvakken (rekenen, taal, spelling, lezen): overslaan van overbodige herhalings- en oefenstof. Bij compacten wordt ongeveer 50-75% van de oefenstof geschrapt, en circa 75-100% van de herhalingsstof	X		
Te kijken naar de wenselijkheid en mogelijkheden om te versnellen voor bijvoorbeeld een vakgebied of door een klas over te slaan (maar niet als enige interventie)		X	
Te werken aan de mindset en motivatie (zelfdeterminatietheorie) en metacognitie	X		
Beschikbaar aanbod			
Onze school kan, eventueel in samenwerking met scholen in de wijk of het schoolbestuur, een beroep doen op een specialist hoogbegaafdheid. Deze specialist of coördinator hoogbegaafdheid ondersteunt het team bij het vroegtijdig signaleren en denkt mee over het vormgeven van het onderwijsaanbod. Ook heeft deze specialist kennis van de sociale kaart (jeugdhulpverleners met specialisme HB) en draagt bij aan de kwaliteitsontwikkeling van de onderwijsprofessionals en het aanbod	X		
Onze school is in staat om op regelmatige basis, al dan niet op bestuursniveau, contactmomenten en samenwerkmomenten voor leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid te realiseren (peer contact)	X		
Onze school beschikt over methodieken en materialen ten behoeve van het werken met leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid	X		

Toelichting

In samenwerking met een specialist meer- en hoogbegaafdheid hebben we een beleidsplan geschreven voor het bieden van onderwijs aan kinderen waarvan is vastgesteld dat zij meer- of hoogbegaafd zijn of kinderen waarvan we dat vermoeden hebben op basis van de resultaten op de methode-onafhankelijke toetsen of door ons screeningsinstrument SiDi PO. Deze screening nemen we ieder schooljaar in oktober af bij al onze leerlingen, zodat we goed zicht houden op de capaciteiten van onze leerlingen.

Onze visie op het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen legt de nadruk op het verrijken van onze leerlingen en niet op het versnellen. We kijken eerst op welke manier we de leerlingen in hun eigen groep zoveel mogelijk kunnen verrijken. Dit doen we door middel van levelwerk, een wekelijkse interne plusklas en de mogelijkheid tot een externe plusklas in Leeuwarden. Als dit aanbod niet voldoende lijkt te zijn, dan kan er een uitzondering gemaakt worden tot versnellen.

Ondersteuning ter bevordering van de moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling

Om alle leerlingen met een moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling te ondersteunen gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise – binnen ons team is er kennis van:			
Moeilijk lerende en beneden gemiddelde cognitieve ontwikkeling.		X	
Signaleren: herkennen en erkennen van moeilijk lerende leerlingen .	X		
Onderwijsbehoeften van moeilijk lerende leerlingen.	X		
Divergent differentiëren: inspelen op verschillen in leertempo, leervoorkeuren, leerpotentieel en interesses van leerlingen met moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling. Een combinatie van divergente vormen van differentiatie, waarbij leerlingen afwisselend samenwerken in homogene en heterogene groepen, kan zorgen voor optimale leermogelijkheden voor alle leerlingen.	X		
Bevorderen van leerhouding, zelfvertrouwen, en zelfredzaamheid van moeilijk lerende leerlingen.	X		
Vroegtijdig, vanaf groep 1, signaleren van leerlingen met een moeilijk lerende en beneden gemiddelde cognitieve ontwikkeling. Deze signalen worden met ouders besproken. Onze school is in staat om tijdig en adequaat (met hulp van collega's of externe professionals) op deze signalen te reageren.	X		
Gedifferentieerde instructie en is in staat om gedifferentieerde instructie afgestemd op de specifieke behoeften van deze leerlingen te geven.	X		
Eigen leerlijnen en is in staat om, samen met de CPO en/of orthopedagoog, voor een leerling een eigen leerlijn op te stellen.		X	
De expertise die het Steunpunt Onderwijs-Noord kan bieden. Indien nodig vraagt de school expertise aan bij het steunpunt.		X	
Beschikbaar aanbod			
Onze school kan ondersteuning inzetten bij leerachterstanden en hiaten in de leerontwikkeling.	X		
Onze school beschikt over remediërende methoden.		X	

Toelichting

Onze leerkrachten zijn in staat om moeilijk lerende leerlingen te signaleren en te ondersteunen. De kwaliteit en organisatie van ons onderwijs zijn dusdanig op orde dat we naast het geven van de basisinstructie ook in staat zijn om de leerlingen te ondersteunen die iets extra's nodig hebben. Als onze eigen expertise tekort schiet weten we de juiste wegen te bewandelen om externe expertise in te vliegen.

N.B. de volgende aspecten/ situaties vallen niet onder de basisondersteuning vanuit de school:

- Onderwijs aan- en begeleiding van leerlingen die naast een moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling, tevens zeer intensieve ondersteuningsvragen hebben op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling
- Onderwijs aan- en begeleiding van leerlingen met een zeer moeilijk lerende ontwikkeling. Dit moet een school wel met behulp van extra ondersteuning kunnen realiseren.

Ondersteuning ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling en “leren leren”

Om alle leerlingen in de sociaal emotionele ontwikkeling en bij het “leren leren” te ondersteunen gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise			
Onze school biedt kwalitatief goed klassenmanagement in alle groepen	X		
Onze school faciliteert collegiale consultatie om het handelen van de leerkrachten te versterken	X		
Onze leerkrachten realiseren een voorspelbare en overzichtelijke leeromgeving		X	
Binnen onze school is sprake van een veilig pedagogisch klimaat om leerlingen met extra onderwijs- of ontwikkelingsbehoeften op te vangen	X		
Onze leerkrachten zijn bekend met de sociaal-emotionele ontwikkeling en de vaardigheden die je nodig hebt om te “leren leren”, herkennen en erkennen deze bij het kind en kunnen onderwijsaanpassingen doen om lichte ondersteuningsvragen structureel te beïnvloeden voor de ontwikkelingslijnen van het sociaal emotioneel leren	X		
Onze school kan een beroep doen op een gedragsspecialist die leerkrachten kan adviseren over extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en “leren leren”. Dit kan een personeelslid zijn met een extra cursus/opleiding voor internaliserend- en externaliserend gedrag, een schoolmaatschappelijk werker of orthopedagoog/psycholoog		X	
Ons bestuur faciliteert het schoolteam om expertise te vergroten op het gebied van pedagogisch handelen		X	
Beschikbaar aanbod			
Onze school zet in op preventie van gedragsproblemen door het hanteren van heldere (gedrags)regels en voorbeeldgedrag van leerkrachten	X		
Onze school maakt gebruik van een sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te volgen	X		
Onze school maakt gebruik van een programma/aanpak op het gebied van sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen	X		
Onze school is in staat om leerlingen te begeleiden met lichte ondersteuningsbehoeften op het gebied van zowel internaliserend- als externaliserend gedrag, werkhoudingsproblemen en onderpresteren	X		

Onze school is in staat om ondersteuning en begeleiding te bieden om het “leren leren” van leerlingen te bevorderen	X		
De school zoekt samenwerking met de jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg over doorverwijzing naar relevant aanbod en trainingen (bv. Weerbaarheid, faalangst, etc.)	X		

Toelichting

Op onze school heerst een veilig pedagogisch klimaat en er zijn heldere gedragsregels. De meeste van onze leerkrachten beschikken over een Kanjerlicentie en zijn in staat om kwalitatief goede Kanjerlessen te geven. De Kanjerlessen zetten in op het bespreekbaar maken van gedrag, het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en het aanleren van passend gedrag binnen de context van de school, maar ook daarbuiten. Dit kan te maken hebben met sociale situaties (bv. het oplossen van een ruzie) of met het leren leren (bv. doorzetten als iets niet meteen lukt). Onze school beschikt over een Kanjercoördinator die ervoor zorgt dat iedere leerkracht de Kanjertraining gebruikt in zijn/haar groep en dat de leerkrachten op het juiste moment geschoold worden om zo hun expertise te vergroten.

Ondersteuning ter bevordering van de fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid

Om alle leerlingen waar extra zorg nodig is in de fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid te ondersteunen gelden de volgende afspraken en de beoordeling van hoe onze school hier invulling aan geeft:

	Goed	Voldoende	Verbetering wenselijk
Expertise			
Het organiseren van passende ondersteuning vindt altijd plaats in samenwerking met betrokken instanties als de gemeente, jeugdhulpaanbieders, zorgkantoor en zorgverzekering		X	
Onze school maakt, indien van toepassing, gebruik van het landelijk netwerk Ziezon. Een consulent OZL wordt betrokken voor advies over aanpassingen van het onderwijs, wanneer er sprake is van een chronisch zieke leerling of een leerling die in het ziekenhuis is opgenomen			
Indien nodig vraagt de school expertise aan bij bijvoorbeeld het Steunpunt Onderwijs-Noord	X		
Beschikbaar aanbod			
Onze school is in staat om te organiseren dat, met toestemming van ouders, de volgende medische handelingen die niet vragen om een BIG-registratie uitgevoerd kunnen worden: toedienen van orale medicatie (w.o. 'puffen'), geven van sondevoeding, toedienen van diabetesmedicatie en controle van glucosewaarden		X	
De school is in staat om afspraken met ouders omtrent en met expliciete toestemming van ouders voor uitvoering van medische handelingen of het toedienen van medicijnen vast te leggen in een overeenkomst of verklaring	X		
Het beleid van onze school wat betreft medische handelingen staat opgenomen in het een protocol medisch handelen en medicijnvertrekking. Hierin staat tenminste: Wat te doen als een leerling ziek wordt op school; Wat te doen met het bewaren en toedienen van medicijnen; Wat te doen met het uitvoeren van medische handelingen (niet-BIG en BIG)		X	
Onze school is in staat om een langdurig zieke leerling op een alternatieve wijze te betrekken bij de dagelijkse didactische, pedagogische en sociale onderwijspraktijk (bv. met Klasgenoot/ KlasseContact). Uitgangspunt is dat er voor de leerling ondanks de ziekte sprake blijft van een zo optimaal mogelijke doorgaande (leer)lijn op sociaal en onderwijskundig gebied		X	

Mogelijkheden voor de fysieke ruimte

Onze school beschikt over een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken over het beheer hiervan			X
De school kan (in de school of erbuiten) beschikken over een aparte ruimte waar behandelingen (bv. Logopedie) en medische handelingen (door eigen personeel of externen) kunnen worden uitgevoerd		X	
Onze school is toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke of motorische beperking, waaronder tenminste wordt verstaan: rolstoeltoegankelijkheid van het gebouw, aanwezigheid van een (trap)lift en de aanwezigheid van aangepast sanitair*	X		

Randvoorwaarden:

Leerkrachten kunnen nooit verplicht worden tot het uitvoeren van een medische handeling, ook al is het een afspraak binnen de basisondersteuning. Voor de bovenstaande afspraken met betrekking tot medische handelingen geldt dus altijd: ja, tenzij.

*De enige uitzondering op deze verplichting betreft situaties waarin het bestaande schoolgebouw dusdanige beperkingen kent in ruimte of constructie dat deze functionaliteiten simpelweg niet (veilig) te realiseren zijn.

Toelichting

In ons stichtingsprotocol 'Medische handelingen' staat beschreven wie er op welk moment verantwoordelijk is voor het uitvoeren van medische handelingen. Wij hebben hier weinig tot nooit mee te maken, maar als er medische handelingen uitgevoerd moeten worden, wordt dit in overleg met ouders vastgelegd in het protocol. Ons gebouw is rolstoeltoegankelijk, heeft een lift en aangepast sanitair.

N.B. de volgende aspecten vallen niet onder de basisondersteuning vanuit de school:

- Medische handelingen die vragen om een BIG-registratie (voorbehouden handelingen) vallen niet onder de basisondersteuning. Als de school in staat is een/enkele van deze handelingen uit te voeren (als een BIG geregistreerde professional of een leerkracht zich hiertoe bekwaam acht) neemt het dit op in het protocol medisch handelen. Uitvoeren van voorbehouden handelingen vereist altijd toestemming van de ouders.

- (Fysieke) aanpassingen voor leerlingen met een visuele (cluster 1) of auditieve/communicatieve beperking (cluster 2) vallen niet onder de basisondersteuning. Deze aanpassingen worden in principe geactualiseerd in samenspraak met (ambulante begeleiders) van cluster 1 (Visio) en cluster 2 (Kentalis).
- NT2 leerlingen hebben de mogelijkheid om onderwijsaanbod op de taalscholen te volgen.

Extra ondersteuning

Soms heeft een leerling extra ondersteuning nodig. We spreken van extra ondersteuning als de basisondersteuning niet toereikend is. Ieder school bepaalt zelf waar de mogelijkheden zitten in de extra ondersteuning en welke grenzen het heeft aan de ondersteuning. Waar deze mogelijkheden en grenzen zitten hebben te maken met verschillende omstandigheden die hieronder staan uitgewerkt. Maar eerst volgt een uitleg over de afspraken over het Ontwikkelingsperspectiefplan. Dit wordt altijd opgesteld wanneer een leerling extra ondersteuning krijgt. Tevens wordt het bestaan ervan vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Het ontwikkelingsperspectiefplan

Voor iedere leerling op school waar de basisondersteuning onvoldoende is en extra ondersteuning wordt geboden wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Wanneer de geboden ondersteuning nog onder de basisondersteuning valt is het niet verplicht maar soms wel wenselijk dat een OPP wordt opgesteld. Voor een OPP gelden de volgende afspraken:

- **Het OPP bestaat minstens uit de volgende verplichte onderdelen:**
 - De verwachte uitstroombestemming van de leerling vanaf groep 5
 - De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling, met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren
 - Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en -indien aan de orde- de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma
- **Een OPP, die valt onder de extra ondersteuning, wordt altijd geregistreerd bij ROD**
 - Elke school is verplicht om de begin- en einddatum van het OPP te registreren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD).
- **Er is altijd overleg met ouders en instemming door ouders op het handelingsdeel OPP**
 - Ouders en de leerling worden vroegtijdig en actief betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP.
- **De school evalueert minimaal 2 keer per jaar met ouders het OPP**

Omstandigheden die extra ondersteuning mogelijk maken/ grenzen aan zorg

Op basis van onderstaande factoren maakt de school een afweging welke extra ondersteuning kan bieden en waar de grenzen van onze zorg liggen. Als wij een leerling onvoldoende ondersteuning kunnen bieden door onderstaande omstandigheden, zij het leerlinggebonden of structuur-gebonden, dan zullen wij waar nodig een verwijzing doen naar het speciaal (basis)onderwijs. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders.

Omstandigheden	Voorbeelden	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	Aparte ruimtes, bereikbaarheid, trap	Lift, gymzaal, modern schoolgebouw, meerdere trappen	Weinig aparte ruimtes, akoestiek
Aandacht en tijd	Beschikbare inzet personeel, kindgesprekken, combinatiegroepen, groepsgrootte	Ruime formatie, combinatiegroepen, leerkrachtondersteuners	Groeiend leerlingaantal t.o.v. ruimte in het gebouw
Schoolomgeving	Buitenspeelmogelijkheden, rondom de school	Uitdagend schoolplein, speeltuin	Verkeersveiligheid
Leerling populatie	Specifieke kenmerken vanuit voedingsgebied, taalachterstand, SES	Lage schoolweging	Groeiend aantal één-oudergezinnen
Teamfactoren	Specifieke inhoudelijke teamontwikkeling, scholing, teamsamenstelling, wisselingen	Stabiel team, kwalitatief sterke leerkrachten	
Leerkrachtfactoren	Specialisaties, (te verwachten) uitval, wisselingen	De groepsleerkrachten zijn zelf bevoegd om gym te geven, CPO is ook opgeleid als orthopedagoog	Geen vakleerkrachten
Wijk/dorp gerichte samenwerking	Mogelijkheden rondom kennisdeling, bereidheid/afspraken onderlinge overname van leerlingen wanneer nodig	Onderdeel van kring Leeuwarden waarin veel expertise is en kan worden gedeeld	
Mogelijkheden inzet extra ondersteuning	Organisatie van extra ondersteuning, arrangementen, bekostiging	Veel budget voor passend onderwijs	Geen expertise vanuit de stichting
Leerling kenmerken	Soort en zwaarte van ondersteuningsbehoefte		

Evaluatie en beleid

In dit SOP is uiteengezet wat de basisondersteuning is, maar ook hoe wij onszelf daarop beoordelen en welke mogelijkheden we hebben tot het bieden van extra ondersteuning en waar onze grenzen liggen. Hieronder beschrijven we waar we tevreden over zijn, wat we willen verbeterpunten zijn en waar onze ambities liggen en wanneer de school dit verbeterpunt afgerond wil zien.

Wij zijn tevreden over de volgende punten:

- Kwalitatief goed onderwijs
- Sterk pedagogisch klimaat
- Kinderen zo lang mogelijk 'binnen de boot' houden door de kennis binnen het team
- Externe expertise inschakelen waar nodig
- Preventief overleg met externe partijen zodat maatwerk minder nodig is

Dit zijn onze verbeterpunten:

- Expertise met betrekking tot leren en gedrag op stichtingsniveau
- Verdiepen in het uitvoeren van medische handelingen
- Vakdidactische kennis over leerlingen met ernstige reken-wiskunde problemen

Dit zijn onze ambities:

Onze ambitie is om onze grenzen aan zorg op te rekken om ons te bewegen richting inclusief onderwijs in 2035. Hiervoor hebben we mensen nodig met de juiste kennis en expertise, zowel binnen de school als binnen de stichting.